

J.F. Nuboer (1900-1979)

Wanneer de afgelopen maanden Medisch Contact onder ogen kwam van de generatie die haar bloei-jaren in de eerste naoorlogse decennia had liggen, overheerste nu eens de wakker geworden herinnering aan een vertrouwde coryfee of veelbesproken persoonlijkheid, soms de herleving van warme gevoelens van verbondenheid, al ging het maar om leermeesters die het levenspad hadden gemarkeerd, en soms, het is niet anders, de hernieuwde confrontatie met een persoon wiens 'gedachtenis' wordt omfloerst door de nevel van bittere ervaringen. Zo'n lange openingszin is in het bijchrift bij het portret van de Utrechtse hoogleraar chirurgie Johannes Franciscus Nuboer een veelzeggende entree! Minstens even veelzeggend is het feit, dat zijn in memoriam in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde indertijd niet werd geschreven door een collega of vakgenoot, maar door staatsman I.A. Diepenhorst. Kennelijk was alleen het meesterschap van diens pen en de autoriteit van zoveel wijsheid in staat de gevoelens van waardering en kritiek te kanaliseren en te verwoorden.

Bij zo'n persoonlijkheid lijken de biografische details irrelevant: geboren in Batavia, artsexamen in 1922, assistent bij Laméris (ook al een naam), enige tijd in Zweden ter bekwaming in de hersen- en zenuwchirurgie, in 1932 privatdocent,

verbonden aan het Groot Ziekengasthuis te 's-Hertogenbosch, in 1942 de opvolger van Laméris, in 1946 zijn oratie over 'De heekunde aan den tweeksprong', sindsdien: het absolute gezicht van de Utrechtse heekundige kliniek, waarover hij op geheel eigen wijze de regie voerde en die hij, het moet met nadruk gezegd, befaamd maakte. Superieur in zijn intellectuele capaciteiten en in zijn legendarische werkkraft zette Nuboer zijn stempel op de Nederlandse opleiding in de chirurgie, verrijkte hij het vakgebied met ruim tweehonderd publikaties en schreef hij zo'n veertig promovendi op zijn status (de afvallers niet meegerekend!). Voor het grotere publiek was de naam Nuboer verbonden aan het Koninklijk Huis; sinds het bekende auto-ongeluk van prins Bernhard was hij diens lijfarts en vriend. De eredoctoraten van de universiteiten van Parijs (Sorbonne), Straatsburg, Leeds en Wrocław bewijzen de wetenschappelijke prestaties van Nuboer. Er zijn echter mensen wier wetenschappelijke prestaties in de schaduw van hun imponerende persoonlijkheid lijken op te lossen: van die categorie vormt Nuboer de exponent. •

prof.dr M.J. van Lieburg

Foto voorplaat afkomstig uit de collectie van de Vereniging Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde.